

COFCO ลุยตลาดนอก

หนังสือพิมพ์ไชน่า เดลี่ (China Daily) ฉบับวันที่ 15 พฤศจิกายน 2555 ตีพิมพ์หัวข้อข่าวเรื่อง “COFCO sows seed of further oversea growth” และนิตยสารได้ตีพิมพ์บทความที่เกี่ยวข้องดังมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

China National Cereals, Oil, and Food Stuffs Corporation หรือที่รู้จักกันในนาม “COFCO” รัฐวิสาหกิจที่ค้าขายสินค้ารัฐพืชและน้ำมันพืชรายใหญ่ที่สุดของจีนวางแผนที่จะขยายการลงทุนในต่างประเทศเพื่อรองรับความต้องการภายในประเทศที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสะท้อนว่านโยบายการพึ่งพาตนเองด้านอาหารของรัฐบาลจีนจะเป็นเรื่องยากในอนาคตอันใกล้

นายหนิง เกาหนิง (Ning Gaoning) ประธานกรรมการบริหารของ COFCO กล่าวว่าบริษัทกำลังมองหาช่องทางในการขยายเครือข่ายด้านการลงทุนในแหล่งเพาะปลูกสำคัญของโลกในช่วงแผนพัฒนา 5 ปี ฉบับที่ 12 (2554-2558) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในอเมริกาใต้ อเมริกาเหนือ ออสเตรเลีย และรัสเซีย โดยได้ให้สัมภาษณ์ในช่วงระหว่างการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์ครั้งที่ 18 เมื่อกลางเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมาว่า “พวกเราวางแผนที่จะเก็บเกี่ยวประโยชน์จากสินค้าเกษตรของทั่วโลกให้มากที่สุดเพื่อให้มั่นใจว่าอุปทานจะสามารถตอบสนองต่อความต้องการของตลาดภายในประเทศได้”

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา จีนมีแนวโน้มที่จะนำเข้าสินค้าเกษตรมากขึ้นและส่งออกสินค้าเกษตรน้อยลงไปเรื่อย ๆ จึงเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องแสวงหาแหล่งเพาะปลูกสินค้าเกษตรใน

ต่างประเทศ จากสถิติของกระทรวงเกษตรและกระทรวงพาณิชย์จีนพบว่า จีนจะประสบความสำเร็จในการเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตรได้ต่อเนื่องเป็นปีที่ 9 แต่การนำเข้าสินค้าเกษตรก็เพิ่มขึ้นจนทำลายสถิติอีกครั้ง โดยในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2555 การนำเข้ารัฐพืชมีปริมาณถึง 40.85 ล้านตัน ขยายตัวร้อยละ 41.2 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ในช่วง 7 เดือนแรกของปีเดียวกัน การนำเข้าข้าวโพด

เพิ่มขึ้นถึงกว่า 15 เท่าของช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ทั้งนี้ รายงานของมอร์แกน สแตนลีย์ (Morgan Stanley) ก่อนหน้านี้ระบุว่า เมื่อปี 2553 จีนได้กลายเป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวโพดสุทธิเป็นครั้งแรกในรอบ 14 ปี และปัจจุบันกำลังจะเข้าสู่ยุคทองของการบริโภครวม

การเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นขอ
รายได้ของประชาชนทำให้ความต้องการในสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น
อย่างมากในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา อาทิ เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์นม
น้ำตาล ข้าวสาลี และข้าวโพด โดยจีนจัดเป็นผู้บริโภคข้าวโพดราย
ใหญ่อันดับ 2 ของโลก และเป็นผู้บริโภคเนื้อหมูและน้ำตาลมาก
ที่สุดในโลก ด้วยผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ จีนจึงมีแนวโน้มการนำเข้าสินค้าเกษตรดังกล่าว
เพิ่มขึ้นในอนาคต

ผู้เชี่ยวชาญในวงการอาหารยังให้ความเห็นว่า ในช่วง 10 ปีข้างหน้าจะเป็นช่วงที่จีนมี
การขยายตัวอย่างรวดเร็วของการบริโภคอาหาร ซึ่งครอบคลุมถึงสัตว์ปีก เนื้อสัตว์ ไข่ และผลิตภัณฑ์นม
อย่างไรก็ดี เนื่องจากข้อจำกัดของทรัพยากรด้านการเกษตรภายในประเทศ จีนจึงจำเป็นต้องมองออกไป
ยังแหล่งผลิตสินค้าเกษตรในต่างประเทศ

อนึ่ง นับแต่ปี 2551 กิจการของจีนได้ออกไปลงทุนในธุรกิจสินค้าเกษตรมากขึ้นตาม
นโยบายของรัฐบาลจีน นอกจากนี้ ในรายงานการดำเนินงานของรัฐบาลจีน ซึ่งตีพิมพ์เมื่อเดือนมีนาคม
2555 ท่านนายกรัฐมนตรีเวิน เจียเป่าก็ยังกระตุ้นให้กิจการของจีนขยายปีกออกไปยังต่างประเทศใน
รูปแบบของการควบรวมกิจการ โดยหนึ่งในธุรกรรมการควบรวมที่ใหญ่ที่สุดได้แก่ กรณีของ **Bright
Food (Group) Co.** แห่งเซี่ยงไฮ้ที่ตัดสินใจซื้อหุ้นร้อยละ 75 ของ **Manassen Foods** ของออสเตรเลีย คิด
เป็นเงินรวม 556 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

COFCO นับว่าเป็นกิจการที่มีแนวทางการบุกต่างประเทศเชิงรุกมากที่สุดรายหนึ่งของ
รัฐวิสาหกิจจีนในปัจจุบัน นับแต่ปี 2547 COFCO ได้เริ่มปรับโครงสร้างการดำเนินธุรกิจและวิธีการขยาย
การลงทุน ในปี 2554 บริษัทยังได้จัดเตรียมเงินทุนสำรองไว้ราว 10,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับการ

ออกไป ควบรวม (M & A) กับกิจการต่างชาติในช่วง 5 ปีข้างหน้า
โดยเฉพาะในโครงการด้านธัญพืชในบราซิลและอาร์เจนตินา ไวน์ในชิลี
และสหรัฐฯ และข้าวสาลี ข้าวโพด และเรปซีด (Rapeseed) ในแคนาดา
รัสเซีย และออสเตรเลีย ทั้งนี้ หนึ่งในตัวอย่างที่ดีของการดำเนินการใน

เรื่องนี้ ได้แก่ การเพิ่มเงินลงทุนจำนวน 938 ล้านดอลลาร์ เพื่อเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นใน **Tully Sugar Ltd.**
จากร้อยละ 61.25 เป็นร้อยละ 99 ของทั้งหมดเมื่อเดือนกรกฎาคม 2554

นอกจากนี้ COFCO ซึ่งมีแบรนด์ไวน์ชั้นนำของจีนอย่าง
Greatwall ยังได้เข้าควบรวมกิจการในอุตสาหกรรมน้ำตาลและไวน์ของสหรัฐฯ
ฝรั่งเศส และบราซิล โดยเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2555 บริษัทฯ ได้ประกาศซื้อโรง

บ่มไวน์ “Chateau Viaud” ขนาดพื้นที่ 125 ไร่ในย่านบอร์โดซ์ (Bordeaux) ของฝรั่งเศส

อย่างไรก็ดี ใ้ว่าทุกความตกลงดำเนินไปอย่างราบรื่น เพราะแม้ว่ารัฐบาลนิวซีแลนด์ได้อนุมัติการซื้อฟาร์มขนาด 8,000 เฮกเตอร์ของ **Crafar** ซึ่งตั้งอยู่ในเกาะเหนือของ **Shanghai Pengxin Group Co., Ltd.** แห่งเซี่ยงไฮ้เมื่อต้นปี 2555 แต่ต่อมาศาลสูงของนิวซีแลนด์ก็มีคำพิพากษาขอให้รัฐบาลกลับไปพิจารณาทบทวนการตัดสินใจดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่นิวซีแลนด์จะได้รับต่ำเกินไป

นายหนึ่งมีข้อสังเกตในเรื่องนี้ว่า “ในระยะหลัง บริษัทต้องประสบกับปัญหาข้อจำกัดของเงื่อนไขการลงทุนของรัฐบาลต่างชาติมากขึ้น ... มันจึงไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ก็เข้าใจได้ที่รัฐบาลต่างชาติห่วงใยเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการลงทุน เราจึงพยายามให้มั่นใจว่าการลงทุนของเราจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ ชุมชน และแรงงานของท้องถิ่น”

นอกเหนือจากการลงทุนขยายความเป็นหุ้นส่วนในต่างประเทศเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันหลักและเพิ่มทางเลือกในสินค้าอาหารของชาวจีนแล้ว บริษัทยังขยายการลงทุนในประเทศเพื่อเร่งปรับปรุงการดำเนินงานทั้งห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะในด้านสินค้าเกษตร การเพาะพันธุ์ การแปรรูป การขนส่ง และการขาย โดยในปี 2552 COFCO ได้ลงทุนถึง 2,200 ล้านดอลลาร์เพื่อมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารที่สูงขึ้น และการผลิตและจัดส่งไปยังเครือข่ายที่ดีขึ้น นอกจากนี้ บริษัทยังพยายามทุ่มงบประมาณมหาศาลเพื่อสร้างแบรนด์ที่มีความหลากหลายในสินค้าอาหารประจำวัน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ บริษัทกำลังมุ่งเป้าในการพัฒนา “ผลิตภัณฑ์” ด้านอุตสาหกรรมอาหารตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน

ประเด็นสำคัญก็คือ หากจีนยังคงต้องพึ่งพาสินค้าเกษตรนำเข้าในช่วง 10 ปีข้างหน้าจริง ไทยเราจะมีวิธีการในการเอาประโยชน์จากการขาดแคลนสินค้าเกษตรของจีนและความพยายามในการขยายปีกออกไปประกอบการในต่างประเทศของ COFCO และกิจการที่เกี่ยวข้องของจีนได้อย่างไร ...

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

ดร. ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์)

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

1 ธันวาคม 2555